IV 51231

Rev. J. F. Buh 10. dec. 15

AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 1. JOLIET, ILLINOIS, 30. NOVEMBRA 1915 LETNIK XXV.

Vojskovanje v Srbiji skoraj dokončano.

Berlin naznanja, da je cilj in namen vojskovanja na Balkanu dosežen. Ostanki srbske vojske v albanskih gorah. Število srbskih ujetnikov veliko. Boji na jugu. Bitolj (Monastir) bo baje kmalu zavzet.

Rusi odbili Nemce, ki se zdaj umikajo. Na zapadu grme topovi.

London, 25. nov. — Grška vlada je baje že v sredo odgovorila na zavezniško noto, kakor poroča Reuterjeva brzojavka, ki je v nji rečeno med drugim:

"Atenska vlada je zagotovila zaveznike, da njihovih čet ne bo razorožila, da jim pusti na grškem ozemlju svobodo kretanja ter da na razpolaganje železnice in brzojavne proge. Samo glede gotovih podrobnosti si vlada pridržuje odločitev za poznejši čas."

Francozi zavzeli Brusnik.

London, 26. nov. — Edino važno novico z Balkana obsega poročilo, da so Francozi zavzeli Brusnik, zapadno od Krivolaka. Kraj Brusnik ni zaznamovan na mapah, a leži baje v smeri Radoviste, severozapadno od Struma. Ta ofenziva utegne pomeniti, da so Francozi začeli prodirati proti Sofiji, ali pa poskušajo obkoliti Ištip. Samo boje z zadnjimi stražami srbskimi poroča Berlin. Italija izkrcuje še več čet v Valoni, Albanija.

Nemško vojno poročilo.

Berlin, 26. nov. — Vojni urad je nocoj izdal sledeče poročilo o vojskovanju v Srbiji:

"Jugozapadno od Sjenice in blizu Mitrovice so bile pregnane sovražne zadnje straže, ki so še ostale pred fronto maršala von Mackensena."

Srbija vstane "prerojena".

Pariz, 26. nov. — Da bo Srbija "prerojena", naj se zgodi karkoli, je prorokoval vojni minister Bokovič napram bitoljskemu poročevavcu "Matina", ki pravi, da je srbski general rekel:

"Vsi smo pripravljeni vztrajati do zadnjega. Če nas sreča zapusti vse, tem huje, a še bomo upali. Srbija je znala pridobiti svobodo po petih stoletjih pod turškim jarmom. Isto bo jutri. Srbija bo živela vekomaj. Usmrtiti ne morete vseh Srbov, in Srbija se prerodi, da zraste večja v prihodnje."

101,000 srbskih ujetnikov.

Berlin, 27. nov. (Brezžično v Sayville.) — Število od začetka oktobra po osrednjih zaveznikih ujetih Srbov znaša sedaj 101,000, kakor danes naznanja veliki glavni stan. Osrednja zaveznika in Bolgari so nadalje osvobodili 2,000 avstro-ogrskih ujetnikov vsled naglega bega poraženih Srbov. Zadnji kos železnice Skoplje-Mitrovica je bil Srbom iztrgan.

Bitolj pred zavzetjem.

London, 28. nov. — Berlin naznanja, da so osrednji zavezniki pognali večji del preostale srbske severne armade v albanske in črnogorske gore, in da je njih naloga v tem odseku dovršena. Sedaj obrnejo svoje oko na jug, kjer poskuša nekaj srbskih čet s pomočjo Francozov in Britancev obdržati še preostali kos Srbije. Rečeno je, da je boj za Bitolj (Monastir) povzročil prepir med Nemčijo in Bolgarijo, a mesto je ogroženo, po neki zadnji brzojavki, ki pripoveduje o strašnih razmerah in trpljenju ubežnikov, ki se zatekajo na Grško in Albansko.

Avstrijsko vojno poročilo.

Dunaj, 28. nov. — Vojskovanje osrednjih zaveznikov v Srbiji je opisano v sledečem uradnem dnevnem naznanilu:

"Avstro-ogrske čete, bojujoče se ob severni črnogorski meji, so včeraj odbile sovražnika čez greben Metalko. Mejo okrog Celebriča so tudi očistile. Avstro-ogrska kolona, prodirajoča iz Mitrovice, je dospela do črnogorske meje ob cesti v Ipek. Trinajststo mož je bilo ujetih v tem okrožju.

"Bolgari so zavzeli Goles in Brod, jugozapadno od Prištine, in višine zapadno od Perizoviča."

Z ruskega bojišča.

London, 26. nov. — Prepričani, da se Nemci splošno umikajo ob vsej Dvini, so vojaški veščaki danes radovedni, katero obrambno linijo si Nemci izbero za zimo v severnem odseku svoje ruske fronte. Da znači umikanje končno opustitev vse misli na zavzetje Rige pred spomladjo, je smatrati za gotovo.

Rusi so naznanili pred nekaj časom, da se jim zdi mesto varno zazdaj. Zadnji razvoj je prvo znamenje, da so Nemci prišli do istega zaključka.

Onemoglost nemške ofenzive pripisujejo trojnim stvarem: pomnožitvi ruske zaloge vojnih potrebščin, nemškemu pomanjkanju streliva in oslabitvi nemške linije za vojskovanje na Balkanu.

Nemško uradno naznanilo.

Berlin, 26. nov. — Nemški vojni urad je danes izdal sledeče naznanilo:

"Armadna skupina maršala von Hindenburga: Rusi so poskušali prekoračiti reko Misse blizu Pulpa, a se jim ni posrečilo. Ruski napadi blizu Bersemuenda in ob zapadni fronti Dvinska so bili odbiti.

"Armadni skupini bavarskega princa Leopolda in generala von Linsingena: Ničesar ni poročiti."

Rusko uradno naznanilo.

Petrograd, 26. nov. — Sledeče uradno naznanilo je bilo izdano danes:

"Boj blizu farme Borsemuende se je nadaljeval ves dan včeraj, brez odločilnega izida. Proti večeru je bojevanje omedlelo. Silen spopad blizu Minsjuntov, severno od Vidzov, se je končal s tem, da so naše čete zasedle hosto južno od vasi.

"V okrožju zapadno od Olyke, med Rovnom in Lutskom, je sovražnik poskušal prodirati, ali ogrožen po zajetju, se je umaknil do svojega izhodišča. Njegov poskus, prodirati v smeri Janowke, severozapadno od Buczacza, je bil enako nesrečen."

Nemška križarka potopljena.

London, 26. nov. — Nemška zavarovana križarka "Frauenlob" je bila potopljena po zavezniškem podmorskem čolnu, kakor naznanjajo poluradno v Petrogradu, pravi brzojavka na Central News Agency.

Križarka "Frauenlob" je bila baje pogreznjena prav tam, kjer je bila izgubljena njena sestrska ladja "Undine".

Z zapadnega bojišča.

London, 26. nov. — Z zapadne fronte poročajo Francozi silne topniške boje v Argonih in pravijo, da je bilo neko nemško skladišče vojnih potrebščin razstreljeno. Granatno bojevanje na neki točki je pridobilo zakop za Francoze.

Nemško vojno poročilo.

Berlin, 26. nov. — Vojni urad je nocoj izdal sledeče naznanilo o vojskovanju na zapadu:

"Topniški boji so bili na raznih točkah ob fronti, sicer se ni pripetilo nič važnega."

GOSPA NORMAN GALT, ZAROČENKA PREDSEDNIKA WILSONA.

Gospa Norman Galt je vdova po odličnem trgovcu v Washingtonu, ki je umrl pred osmimi leti, zapustivši dragotinarsko tvrdko, ki še nosi njegovo ime. Živela je v Washingtonu izza svoje poroke leta 1896. Stara je okoli osemintrideset let. Rojena je bila v Wythevillu, Va., kot hči pokojnega odvetnika Wm. H. Bollinga. Poročena bode s predsednikom Wilsonom baje koncem meseca decembra t. l., na predsednikov rojstni dan.

Kanada zaplenila pšenico.

Winnipeg, Manitoba, 28. nov. — Kanadska vlada je zasegla vso prvovrstno pšenico v elevatorjih od Fort Williama ob Gorenjem jezeru do atlantske brežine.

Zasego je izvršila po posebnem vojnem zakonu kanadska žitna komisija. Zasegla je okoli 20,000,000 bušljev pšenice. Precej velik znesek je lastnina ameriških žitnih trgovcev.

Vlada je izdala naznanilo, češ da je bil ta korak storjen za "vojaške potrebe" v preprečenje, da špekulantje ne zadrže pšenice, ki je potrebujejo evropski vojni zavezniki, in zlasti še zato, da se prepreči navijanje pšenične cene po špekulatorjih.

Gospa govorica in mir.

Curih, čez London, 25. nov. — Vsled posveta, ki ga je baje imel knez Buelow z nadškofom iz Koelna in drjem. von Muehlbergom, poslancem pri vatikanu, so izza nekaj časa onemele mirovne govorice danes zopet oživele. Knez Buelov je dospel davi iz Lucerne v Curih. Posvetu pripisujejo zato največji pomen, ker se nahaja kardinal dr. von Hartmann na potovanju v Rim, da se udeleži bližnjega konklava kardinalskega zbora.

Mirovna ladja.

New York, 24. nov. — Henry Ford je danes naznanil, da je najel ladjo "Oskar II." v svrho, da prepelje ameriško mirovno odposlanstvo v Evropo.

Kardinal Mercier.

Pariz, 25. nov. — "Petit Journal" pravi, da lahko potrdi poročilo, da je kardinal Mercier, prvak med belgijskimi nadškofi, odložil svoj nameravani poset v Rimu. List prinaša brzojavko iz Havra, ki je rečeno v nji, da cerkveni knez ni nastopil potovanja, ker "je nekatere pogoje, naložene mu po nemških oblastvih, smatral za nezdružljive s svojim dostojanstvom".

Nemški ubežnik.

New York, 25. nov. — Heinie Schultz, namišljen nemški ubežnik, ki je bil do nedavna na fronti pred sovražnikom, je dospel danes semkaj na krovu holandskega parnika "Noorderdyck", na katerem se je skrival. Nosil je baje še svojo uniformo, ki je baje kazala različne slede njegovega dolgega bivanja v zakopih, in je naprosil ameriška oblastva, naj mu dovolijo izkrcanje, "da se mu ne bo več treba bojevati".

Carinski nadzorniki so izročili moža priselitvenemu uradu, ki je odredil njegov prevoz na Ellis Island, kjer ga mislijo pridržati, dokler ne bo njegov slučaj odločen. Če ga priselitvena oblastva zavrnejo, ga vendar ne pošljejo nazaj takoj, ker bi brez dvoma prišel v roke Britancem.

Schultz je izjavil, da je ubežal, ko sta njegov oče in njegov brat padla pred sovražnikom. Posrečilo se mu je baje, priti skrivaj skozi Belgijo in Holandsko v Rotterdam, kjer se je skril na krovu parnika, tako da ga niso našli niti holandski nadzorniki, niti Britanci, ki so pridržali ladjo tri dni v Downsih. Kaka dva dni pozneje, ko se je nahajal parnik zopet na visokem morju, sta glad in žeja izgnala ubežnika iz njegovega skrivališča.

New York, 26. nov. — Nemški ubežnik Heinie Schultz ostane v zaporu na Ellis Islandu do konca vojne, nakar bode poslan nazaj v domovino.

Ob mehiški meji.

Nogales, Ariz., 25. nov. — Osemintpetdeset mehikanskih vojakov je danes prodrlo v Združene Države pri Harrisonovem ranchu, vzhodno odtod, in streljalo na šest ameriških vojakov 10. konjiškega polka.

Petindvajset drugih vojakov 10. konjiškega polka, ki so bili v reservni postaji, je začelo streljati na Mehičane, od katerih je bilo več usmrčenih.

Poklican v Mehiko.

Washington, D. C., 24. nov. — Admiral Winslow, poveljnik pacifiškega brodovja, je bil poklican iz San Francisca v Tobolopambo, Mehika, s svojo praporno ladjo križarko "San Diego".

Požar v tovarni za strelivo.

Toledo, O., 25. nov. — Požar v tovarni "Toledo Machine and Toole"-družbe je danes napravil škode $10,000. Kako je požar nastal, ni znano. Družba se bavi že več mesecev z izdelavo streliva za evropske velevlasti. Vladni uradniki preiskujejo.

Zvon svobode zopet doma.

Philadelphia, Pa., 25. nov. — Zvon svobode je bil sprejet s hrupnim navdušenjem, ko je dospel semkaj malo pred 4. uro danes popoldne s pacifiške brežine.

Čudeži junaštva v bojih ob Soči.

Lahi napadajo neprestano in hrabro, a še hrabrejši junaki so Avstrijci.

DALMATINCI NEPREKOSLJIVI.

Krvava bojišča pred Gorico pokrita z laškimi mrtveci.

Milan, 25. nov. — Pravkar so dospela poročila, da so Gorico zavzeli Italijani po več nego štirimesečnem vojskovanju, med katerim so morali osvojiti zakop za zakopom in grič za gričem ter razdejati številne močne baterije, zavarovane po močnih naravnih in umetnih branikih.

Zavzetje Gorice pomeni veliko zmagodobitje za italijansko armado, ker so Avstrijci smatrali Gorico za eno svojih najmogočnejših postojank.

Gorica se še vedno drži.

London, 26. nov. — Vest, da so Italijani zavzeli Gorico, kakor je bilo poročano v brzojavkah iz Milana na "Daily Telegraph", ni potrjena. Branitelji mesta so pač bili obupno stiskani po zadnjih poročilih in se že več dni smatra njegovo zavzetje le za vprašanje časa.

Laško vojno poročilo.

Rim, čez Pariz, 26. nov. — Zavzetje dodatnega ozemlja na grebenu Kalvarije severovzhodno od Gorice poročajo v danes izdanem naznanilu vojnega urada, katero se glasi:

"Topniški boji in pehotni spopadi so bili v pasu med Adižo in Brento ter v Karnskih planinah.

"Sovražen zrakoplov je spustil tri bombe na Tolmezzo, a žrtev ni bilo in napravljena škoda je majhna.

"Na višinah severovzhodno od Gorice se je bitka krepko nadaljevala včeraj. Na grebenu Kalvarije zasedeno ozemlje smo razširili z naskokom novih zakopov. Sovražen protinapad je bil odbit v silnem spopadu od moža do moža in z metanjem bomb.

"Na Kraški planoti smo tudi napredovali v pasu Gore sv. Mihaela severno med Boškini in Petjanom ter južno proti Sv. Martinu, kjer smo ujeli štirinpetdeset mož.

Dalmatinci odbili šest napadov.

Berlin (brezžično v Sayville), 27. nov. — Sledeče dnevno poročilo avstro-ogrskega generalnega štaba je danes dospelo semkaj iz Dunaja:

"Italijani so ob celi soški fronti napadali, a brez uspeha. Pri Oslavju je dalmatinski polk št. 22 odbil šest italijanskih napadov s težkimi izgubami za sovražnika. Italijani so neprestano metali izstrelke v Gorico.

"Avstro-ogrski letavci so zbili en laški dvokrovnik. Letalo so razdejali topniški izstrelki."

Avstrijsko uradno naznanilo.

Dunaj, 28. nov. — Sledeče uradno naznanilo iz avstrijskega vojnega glavnega stana je bilo izdano danes:

"Ob celi obmorski fronti so Italijani nadalje hudo napadali. V svojih brezuspešnih poskusih so včeraj utrpeli težke izgube. Najtrdovratnejši boj je bil bojevan pri goriškem mostnem braniku, kjer je sovražnik neprestano napadal z vsemi svojimi svežimi in močnimi oddelki, posebno blizu Oslavja, kjer je poskušal prodreti čez cesto.

"Nekaj časa je bil vrh severovzhodno od Oslavja v sovražnikovih rokah, a po našem hudem topniškem streljanju so čete zopet pridobile vse svoje prvotne zakope, naskočivši jih.

Našteli 1,000 laških mrtvecev.

"Italijani so tudi prodrli v našo postojanko pri Podgori, a so bili izgnani in pozneje zasledovani z izdatnim streljanjem. Svet pred mostnim branikom je bil pokrit s sovražnikovimi mrtveci. Samo blizu Oslavja je bilo naštetih 1,000 trupel.

"Ob meji Doberdobske planote so Italijani omejili svoje prizadeve na napad jugozapadno od Sv. Martina, ki je bil odbit.

"Enako brezuspešni so bili vsi napadi v odseku severne Soče, blizu Zagore, proti več točkam tolminskega predmostja, pri Mrzlem vrhu, kjer je ostalo 400 trupel pred našo postojanko, in proti postojanki Oršič.

"Soška fronta je ostala trdno v rokah naših čet."

Dalmatinci čudoviti junaki.

Berlin, 28. nov. (Brezžično v Sayville.) — Junaki so, ki se borijo na bojiščih okrog Oslavja, kakor pravi poročilo iz avstro-ogrskega glavnega stana. Čeprav so Italijani hrabri, se jim je posrečilo samo vsled njih številne premoči, prodreti tupatam v avstrijske postojanke, iz katerih pa so jih vedno zopet izgnali Dalmatinci.

Teh Dalmatincev, ki izvršujejo čudeže hrabrosti, se Italijani najbolj boje, ker zlasti v spopadih od moža do moža ne le neverjetno vztrajajo, marveč se tudi razumejo na boj z bajonetom. Nedavno so ponoči z bajonetom naskočili hiše okrog cerkve v Oslavju, ki so jih zasedli Italijani. Ko so usmrtili razpostavljene straže, se je ves sovražni oddelek kakih 500 mož vdal.

"Neki 18 let stari dalmatinski fant, ki je bil ranjen devetkrat, je vselej zopet zatrobil in zaklical svojim tovarišem, naj pritisnejo k napadu.

Že zopet "zavzeli" Gorico.

Geneva, čez Pariz, 28. nov. — Iz Chiassa ob švicarsko-laški meji semkaj dospela poročila pravijo, da je bila Gorica zavzeta, in da so Italijani vkorakali v mesto od severa. Ta poročila niso uradno potrjena.

Prihodnji chicaški nadškof.

Washington, D. C., 29. nov. Papeško poslanstvo je nocoj naznanilo, da bo v prihodnjem konzistoriju papež imenoval Rt. Rev. George William Mundeleina, pomožnega škofa brooklynskega, za nadškofa chicaškega, kot naslednika pokojnemu nadškofu Quigleyu.

Rt. Rev. Mundelein je bil rojen v Brooklynu leta 1869.

Kardinal Bauer umrl.

Olomuc, 26. nov. (Čez London.) — Kardinal dr. František S. Bauer, nadškof olomuški, je danes umrl v starosti 74 let.

Cerkveni knez je že dalje časa hudo boloval in zato njegov konec ni bil nepričakovan. Že v oktobru je bilo rečeno, da je sv. oče poslal bolniku svoj blagoslov.

Kardinal dr. Bauer je bil posvečen v mašnika leta 1863., imenovan za olomuškega nadškofa l. 1904. in povišan v kardinala dne 2. dec. 1912.

Gledališče zgorelo.

Pittsburgh, Kans., 24. nov. — "Orpheum", največje gledališče v jugovzhodnem Kansasu, je davi razdejal ogenj. Požar je nastal v sosedni konjušnici. Gledališče je bilo zgrajeno pred dvajsetimi leti. Napravljena škoda znaša $40,000.

Jolietska novica.

— "Chicken Joe" Campbell je bil spoznan krivim umora gospe Odette Allen, soproge bivšega ravnatelja državne kaznilnice v Jolietu, in bo moral umreti na vislicah.

NAZNANILO.

Mi pošiljamo denar v staro domovino po pravi **dnevni ceni.**

Nad stotisoč kron smo že letos poslali, pa še ni bilo pritožbe.

Mi imamo **najboljšo zvezo,** po kateri pride denar **najzanesljivejše** in se izplačuje **najtočneje.**

Mi garantiramo vsako pošiljatev.

Lastniki naše družbe so znani slovenski veljaki in so eden za drugega odgovorni, zato se ni bati nikakoršne neprilike, če pošljete denar skozi naše posredovanje.

V stari domovini izplača denar c. kr. pošta **potom c. k. poštne hranilnice na Dunaju ali v Budimpešti, ali potom Prve Hrvatske Štedionice u Zagrebu.**

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro zastonj, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočenem pismu kar gotov papirnat denar.

* * *

BOŽIČNA DARILA

v staro domovino pošiljajo rojaki in rojakinje najrajše V GOTOVEM DENARJU. Posebno letos bodo božična darila iz Amerike tolikobolj dobrodošla in hvaležneje sprejeta, ker tam vlada pomanjkanje in silna draginja radi vojske.

5 kron pošljemo zdaj za.....$ .75
50 " " " " 7.50

100 KRON ZA $14.95

500 kron pa za.....$74.50

Pri teh cenah je poštnina že vračunana. Predno pošljete večjo vsoto pišite nam za najnižjo ceno, da Vam prihranimo denar. Pošiljatve in pisma naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek.

Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba

Inkorp. l. 1899.

v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:

Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 30. nov. — "Amerikanski Slovenec" je stopil v 25. leto svoje starosti, ko to pišemo. Am. Sl. je najstarejši slovenski časnik v Ameriki. Od svojega pričetka pa do danes je bil vedno naš najtrdnejši branik in zaščitnik svete vere in slovenske narodnosti, in tak ostane tudi v prihodnje. Ob koncu XXV. letnika se nam ponudi najlepša prilika, objaviti kratko zgodovino Am. Slovenca. Danes samo opozarjamo naše cenj. naročnike in čitatelje na članek "K pričetku XXV. letnika", ki ga najdete na tej strani. Obenem izrekamo vsem dosedanjim zvestim naročnikom in sotrudnikom Am. Sl. najlepšo zahvalo ter izražamo željo, da bi listu ohranili svojo naklonjenost še nadalje. Skupaj na delo za skupne cilje in smotre!

— Naš "fair" je bil zaključen v četrtek, na Zahvalni dan ob zares ogromni udeležbi v najlepšem redu. Včerajšnjo nedeljo popoldne se je vršilo žrebanje dobitkov. O tem več prihodnjič, ko dobimo v roke natančno poročilo.

— Katoliške borštnarice slovenskega dvora sv. Ane št. 534 so tudi kupile 20 tiketov za žrebanje peči, ki so jo darovali slovenski livarji naši cerkvi.

— "Naša kri". Na Štefanovo, dne 26. dec., bode Izobr. in podp. društvo "Triglav" uprizorilo na odru Sternove dvorane F. S. Finžgarjevo krasno igro "Naša kri". Več o tem prihodnjič.

— Poštni zavoji namenjeni v Evropo se morajo odposlati takoj, če hoče odposlatelj, da pridejo v kraj naslova o Božiču. V Avstrijo in Nemčijo odslej odposlani zavoji utegnejo biti itak prepozni za božični praznik. In ti zavoji, ki so namenjeni v Avstrijo in Nemčijo, se sprejmejo na pošti samo, če se plača prvorazredna poštnina. Pošljite svojcem rajši kar denar potom Am. Slovenca. To je varneje. Sedaj je čas!

— Mestni dolgovi zmanjšani. Župan Barber je pravkar izdal uradno poročilo o financah mesta Jolieta. Poročilo kaže, da je bil mestni deficit ali primanjkljaj pod novo mestno upravo po komisijonerjih v šestih mesecih zmanjšan za približno $80,000.

— Požar v tvornici. Ogenj je popolnoma razdejal "praharno" (dust mill) American Refractories-družbe v Rockdalu v soboto zvečer. Dve leseni skladišči ob vsaki strani praharne sta bili poškodovani. Škodo cenijo na $10,000. Poleg izgube na poslopju utegne družba izgubiti 100,000 funtov kromove kremenice (chrom silica) in magnezijskega cementa, pripravljenega za odposlatev. S poslopjem so bili razdejani tudi stroji. Požar so zasledili kmalu po 6. uri, kmalu po odhodu podnevnih delavcev. Kako je nastal ogenj, ni znano. Tvornica izdeluje opeko, lončenino in cementne izdelke.

Pittsburgh, Pa. — Cenjeno uredništvo Amer. Slovenca! Tu vam pošiljam en dolar kot ponovitev naročnine za Am. Sl., kateri nam prinaša najlepših podukov in novic iz stare domovine od naših junakov, kateri se borijo že šestnajst mesecev na bojnem polju. In oprostite mi, ker nisem obnovil poprej naročnine, ker ste si morebit mislili, da ne bom več naročal, ali jaz ostanem tudi zanaprej Vaš naročnik, ker vidim, da Vaš list najbolj po pravici piše in ni kakor Glas Naroda in tudi drugi nekateri slovenski in hrvaški listi, kateri bi bili radi Avstrijo v žlici vode utopili in tudi nas Slovence ž njo, ker so po Ameriki ustanavljali Ligo in vsakojaka zborovanja, samo da se odpovemo Avstriji, in se jih je res nekaj vmešalo v to zmedo, kateri bojo imeli morebiti odgovarjanje za to stvar, če pridejo kdaj v staro domovino in če jih kdo naznani. In zdaj bo kmalu obletnica, kar so ustanovili podružnico Slovenske Lige v Pittsburghu v Kranjsko-Slovenskem Domu na 57th st. Takrat sem bil tudi jaz navzoč in takrat sem dobro videl in slišal, kaj počenjajo ti gospodi. Bilo je več govornikov slovenskih in hrvaških. Govorniki so obsojali Avstrijo tako, da je bila groza. In kadar so kaj gršega rekli čez Avstrijo, takrat je bilo večje ploskanje in klici "Živio" in rečem z eno besedo, da so bili vsi ligaši z mislimi, željami in z dejanjem vtopljeni v Srbijo in Rusijo. In mi, kateri nismo šli v ligo, smo bili neumni in neizobraženi po mnenju ligašev in posebno saksarjevcev in njegovih uradnikov. Ali kaj je danes, ko mi Srbije, ne Lige, a pred letom dni toliko navduševanja, toliko govorjenja o Veliki Srbiji in Jugoslaviji. In so že kralja izbirali jugoslovanskega, kateri bi bil boljši za nje. Torej jaz vprašam Srbobrane: kateri je bil pametnejši, ste li Vi ali mi, kateri nismo šli v ligo? To je mogel znati vsak otrok, da je težko ptice po zraku loviti, kakor ste jih bili začeli vi loviti. In mislim, da zdaj znate, kaj morete in kaj ste delali. To ste dobili: pustolovci ste bili in pustolovko ste vlovili.

Zdaj pozdravljam vse čitatelje Am. Slovencu in listu pa želim veliko novih naročnikov in predplatnikov.

Naročnik Frank Zugel,
5129 Dresden Alley.

K PRIČETKU XXV. LETNIKA "AMER. SLOVENCA".

Petindvajseto leto nastopa naš list z današnjim dnem. Imenujem ga naš, ker je pravi zastopnik naših načel. Koliko dobrega je pač storil v dolgih štiriindvajsetih letih, tega ne more nikdo povedati. Marsikomu je bil pravi duhovni vodja, pravi dušni pastir. Koliko ljudi je slišalo besedo Božjo le iz Amerikanskega Slovenca, zlasti v onih krajih, kjer še niso imeli ali še sedaj nimajo svoje cerkve. Veliko teh duš bi se bilo zgubilo, če bi ne našli opore v katoliškem listu. Kak vpliv napravi na človeka slab list, vsakdo ve. Tudi dober in veren človek se čuti kakor evetica, na katero pride mrzla slana, če naleti na kak napad na vero. Gorje človeku, če nima nikogar, ki bi ga podpiral v tej dušni omedlevici. Naš list je bil ta podpiratelj, tolažnik, mentor mnogoterim v težavah in omahovanju. Ves čas svojega obstanka je trdno stal pri obrambi katoliške misli. Vedno je odkrito povedal, kar je res in možko nastopil proti zmoti. Res je, da se je oblika, v kateri je stvar doprinesel, spreminjala, toda misel in mišljenje se ni spreminjalo. Kakor obleka ne napravi človeškega značaja, tako tudi besede ne spremene mišljenja; resnica ostane resnica, naj bo povedana z okornimi, nerodnimi, ali pa v visoko donečih besedah. Da, Amerikanski Slovenec je bil pravi misijonar med našimi rojaki. Marsikdo bo vedel povedati, kako so se rojaki poprijemali nekaterih verskih člankov, o katerih bi rekel kdo, da jih nikdo ne bere. Da, vidijo se naravnost sadovi dobrih besed, tiskanih v Amerikanskem Slovencu. Amerikanski Slovenec je list, katerega bere naše ljudstvo od prve do zadnje vrste. Ne more se, žalibog, postaviti, da ima največ naročnikov med slovenskimi listi v Združenih Državah, a ima najbolj zveste in verne bralce, izvzemši tiste, ki ga berejo samo zavoljo kritike.

Kaj pa je dolžnost vernega Slovenca do takega lista? Veri sovražni listi rastejo kakor gobe po dežju. Ti listi in njihovi naročniki delajo s polno paro. Vedno kažejo na nas, češ, poglejte, kako oni delajo, mi se pa ne ganemo. Vsi vemo, da je to le nekaka omama, da bi morda kdo izmed nas res mislil, kako delamo; v resnici pa puščamo, da seje sovražnik ljuliko med našo pšenico, ker v resnici spimo. Ne samo tisti, katerim pero gladko teče, ampak tudi od dela trudna roka lahko nastavi pero in napiše nekoliko vrstic v obrambo morda v njegovem kraju po krivici napadene osebe ali stvari. Koliko več dobrega bi se tudi lahko storilo, če bi se eden na drugega ne zanašal. Razširjati resnico in braniti jo tudi s peresom, če je s tem napadena, je dolžnost katoličanova.

Brezverni listi se ne samo množe, ampak njihove izdaje se množe, da postajajo celo dnevniki; mi smo pa preponižni in pustimo celo, da nam drugi vlivajo najhujši strup v usta. Kedaj bo naš katoliški list postal dnevnik? "Kateri jih veliko uče pravice, se bodo svetili kakor zvezde na veke," beremo v svetem pismu. K temu učenju spada tudi podpiranje in razširjanje dobrih listov. Vidimo toraj, da ni nobena vrstica, zapisana za obrambo resnice, brezkoristna, neplačana; vsako tako delo je zapisano v zlati knjigi življenja. To nam zagotavlja naš Zveličar sam, rekoč: "Kdor dela in uči, bo imenovan velik v nebeškem kraljestvu."

Rev. John Plaznik.

SLIKE IN ČRTICE Z BOJIŠČ.

(Iz "Domoljuba".)

Ves čas v vojni.

Naš prijatelj iz Poljan nad Škofjo Loko nam je poslal vojnopoštno dopisnico svojega sina Janeza Režek-a, s pesmico, ki jo zdolej nekoliko okrajšano in popravljeno objavljamo. Pošiljatelj še pristavi:

Ljubi moj stari prijatelj "Domoljub"! Lepo prosim, da mi dovoliš malo prostora za te mile vrstice, ki mi jih je poslal moj sin, ko je bil na poti že na tretje bojišče. Že od začetka vojne ga varuje božja previdnost...

Ljubi starši!

Preden k pismu se pripravim
Vas vse prav lepo pozdravim!
Dolgo Vam že nisem pisal,
Ker sem v Srbjo se podvizal.

Dobro vedno se godi mi
zdaj, poleti in pozimi.
Krepko bomo zdaj udar'li
in še Srbe vse popar'li.

Kranjci, Štajerci in Česi
vsi smo ljuti kakor besi.
Že povsod smo se borili
in sovrage pokorili.

Za cesarja, dome mile
mi žrtvujemo vse sile.
Muk veliko smo prestali,
pa še bomo se vojsk'vali.

Če zadene me nesreča,
ako vdari me karteča —
Bog mi bode dal plačilo
gor v nebesih preobilo.

Zdaj Vas še enkrat pozdravim,
preden se na boj pripravim.
V vlaku pismo sem sestavil,
in na "grenci" ga odpravil.

Janez Režek,
J. J. Baon. Vojna pošta 308.

Taki-le so naši...!

Ljuba mama! Kakor sem Vam že naznanil, sem zapustil Galicijo in se podal nad Laha. Žal mi ni; da, celo vesel sem, da sem zopet blizu naših ljubljenih gora. Vem, da premišljujete, če sem še tako dobre volje in korajže, kot sem bil prej, preden me je cesar klical? Pa res sem! Isti Matija, vedno vesel in pogumen (posebno če sem sit) tako, da bi se, če bi smel, s petimi polentarji metal. Pa prav gotovo, da bi jih nabil. Ja, prav res. Marsikaj že sem doživel veselega in žalostnega, pa upam, da se z božjo pomočjo vrnem domov. To bo veselje! S kolajno ali brez nje? vprašate! Četudi brez nje! Najboljša kolajna je moja zavest, da sem povsod svojo dolžnost storil in pa da sem čvrst in zdrav in krepak kot hrast na Zaplati v hudičevem borštu! Ali verjamete, da je to za kranjskega Janeza (ali pa Matica) najboljša kolajna?

Kje sem sedaj, Vam ne smem pisati; pa je tudi vseeno. Toliko Vam lahko povem, da sem na takem kraju, kjer nam polentarji vselej naznanijo, kadar so se polente najedli, in sicer po šrapnelih. Teh, seveda razbitih, imamo že precejšen kup. Pobiramo jih kot otroci borovnice. Za spomin si vlivamo iz njihovih aluminijevih užigalic prstane. Imam že dva. Enega iz ruske šrapnelove "užigalice" — kot spomin na Moskale, enega pa iz laške — spomin na polentarje.

Zanimivo pa je vseeno, kadar šrapneli iz doline k nam prižvižgajo, prisikajo, privekajo, pribrenčijo; prekvat je to muzika! Take še naša Johana ni imela, ko seje možila! Pa tudi skačemo pri tej godbi: Kar v jarke kot žabe v lužo. Kadar se pa naveličajo in mislijo, da smo že vsi na onem svetu, prilezemo vun, pa jih kertačimo, da kar odskakujejo. Potem pobiramo šrapnelske izstrelke in preiskujemo letnice na njih. Ej! Prej so imeli zalogo, a sedaj so že letošnje na vrsti. Le tako naprej; kmalu bo polenta dokuhana in potem jo bomo mi mešali!

Zadnjič so jo ravno pričeli v kotlih mešati, ko smo jim jo s šrapneli premešali tako, da so vsi ob razbitih kotlih obležali. Vseeno so reveži! Pa kako jih že sedaj zebe! Nahod imajo, nosove si drgnejo, kihajo, pa vse nič ne pomaga.

To bo komedija, kadar se vrnejo domov s pokvečenimi nosovi in jih njihove nežne polovice ne bodo spoznale! Kralju Viktorju in komandantu Cadorni sta se menda nosova celo za celo ped podaljšala. Pa naj imata za spomin! Veste kaj, ljuba mama, tiči smo pa le mi kranjski fantje! Bog nas živi in ohrani! Pozneje še nekaj! Sedaj so se že polentarji najedli in pričenjajo zopet metati na nas svoje železne knedeljne; bo treba zopet pobirati, da na nje slanca ne pade. Z Bogom!

Matija Zorman,
topničar z Brega pri Preddvoru.

Zdaj pa Boga ne pustim...

Na Bledu se zdravi v vojni rezervni bolnišnici mladenič J...., ki je posebne vrste korenjak. Pri slovesu in odhodu na italijansko bojišče mu je mati še naročila: "Tepi jih, kolikor moreš!" To materino poslovilo je junak vestno izvrševal. Gori na krnskih višinah je pri nekem spopadu na nož tako vdeloval, da je on sam pokončal 30 Italijanov. Z bajoneta je moral meso snemati, da je mogel delo nadaljevati.

Ko ga je sedaj zdravnik vprašal: "Kako je kaj?" — mu odgovori: "Zanič!" — "Kaj ti pa manjka? Kaj bi rad?" — "Puško mi dajte pa patronov,' — se odreže, "da bom zopet tega h....a tepel!" — Zdravnik: "Tebe je pa res Bog varoval, da si še ostal živ." — "E, tsito pa ne," odgovori vojak, najbrže v zavesti, da se je sam čvrsto držal. — "Saj imaš svetinjico na kapi!" nadaljuje zdravnik. — "To pa res! Marija mi je pa pomagala. Prej nisem nič dal na to; zdaj pa Boga ne pustim."

Pismo invalida.

Ljutomerice, 30. 9. 1915.

J. Jenko iz Godešič pri Škofji Loki, ki je bil ranjen odpeljan v rusko ujetništvo, piše staršem iz Ljutomeric na Češkem:

"Dragi starši! Najprej Vas vse skupaj prav lepo pozdravim in naznanim, da sem dobil dones pismo, včeraj pa dopisnico. Pišete, da ste bili veseli mojih kart in tudi žalostni, ker ne veste, kaj mi je. — Hvala Bogu! Jaz sem zdaj prav zdrav. Bil sem pa ranjen v glavo, na levo ramo in nekoliko na desno roko. Naj Vas nič ne skrbi; kajti jaz sem se tako pozdravil, da bi šel lahko še škropit Italijane s svincem. Četudi so me Rusi s kroglami zaznamenovali in s kanoni načeli, mi kljub temu niso nič hudega naredili; pa tudi Italijanov bi se nič ne bal.

Pišete mi tudi, če kaj potrebujem, da mi radi pošljete; toda ni treba, imam vsega na ostajanje. Ne potrebujem nič in se lepo zahvalim za ponudbo. Kupite kaj Angelci in drugim "ta malim".

Pravite, da je mojih tovarišev več izgubljenih. To rad verjamem; toda da ste le vi še vsi živi, pa sem vesel... Najbrž kmalu pridem domov. Danes so me vprašali, kam hočem iti, pa sem prosil za Ljubljano. —

Prav veseli me, da ste še živi in da se v kratkem vidimo, kajti 11 mesecev nisem dobil nič pisma. Tudi nisem nič vedel, ali ste še doma, ali ste morali kam bežati. Toda v časopisih berem sedaj, da naši prav dobro odbijajo Italijana. Na Ruskem smo seveda vse drugače slišali. Tam smo tudi bolj slabo živeli. Kruh je slab, juha zanič, meso pa le za zobe "pucati". Dvakrat na teden smo imeli ribe. Tisto pa ni bilo "za jesti". Če so bile "ta velike", je bilo še, — če so bile pa "ta male", so pa tako milo gledale iz sklede, da človek ni mogel jesti; so se mu smilile. Kruha je bilo vsak dan pol funta belega in funt črnega, in pa čaj. Ta pijača je samo kuhana voda, pa malo ruskega čaja notri. Dobili smo tudi tri kosčke sladkorja na dan.

Še enkrat vse skupaj lepo pozdravim in nikar naj Vas ne skrbi, kaj mi je! Z Bogom!

Milijonarja usmrčena.

Bay City, Mich., 26. nov. — Edgar B. Foss, tukajšnji milijonar ter lesni in premogovni magnat, in Joseph Mikšak, milijonar in predsednik Pilsen Lumber-družbe v Chicagu, sta bila usmrčena ob 10:15 predpoldne danes po potniškem vlaku Michigan Centralželeznice. Fossov avtomobil, v katerem sta se peljala, je bil strt.

Umor in samomor.

Forth Worth, Tex., 24. nov. — H. O. Ledgerwood, odličen odvetnik v tem kraju, je bil danes na hodniku pred njegovim uradom v American National Bank Buildingu ustreljen po J. Whisenantu iz Dallasa, Texas. Umoritelj je potem izvršil samomor.

Tornado.

Little Rock, Ark., 25. nov. — Potniki na Rock Island-vlaku, ki so dospeli semkaj ob 11. uri nocoj, pravijo, da je bilo v tornadu, ki je lomastil čez Hot Springs pozno danes popoldne, dvanajst oseb usmrčenih, trideset menda smrtno ranjenih in 120 manj resno poškodovanih.

Protin

je jako nerodna bolezen za zdravljenje. Mr. Rud. Kaspar, iz Ravenna, Nebr., piše nam: "Severovo Zdravilo zoper Revmatizem me je zopet spravilo na noge. Zdaj zopet hodim. Trganje po členih je prešlo." Podobna pisma nam neprenehoma dohajajo in hvalijo Severovo Zdravilo zoper Revmatizem, zlasti za zdravljenje v slučajih zastarelih živčnih bolezni in trganja po kosteh, ter členkih, lumbago in revmatična nevralgija. Vprašajte svojega lekarnarja za Severovo Zdravilo zoper Revmatizem. Cena $1.00. Ako ga pri njem ne dobite, pišite ponj naravnost na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. nov.-Tues.

Za časa iznajdb.

A.: "Baje hočeš iznajti novo razstrelno snov? Ali si že kaj daleč s to iznajdbo?"

B: "Napredujem prav dobro. Ko mi je zletela delavnica prvikrat v zrak, me je vrglo 5 metrov daleč. Ko jo je pa razneslo pretečeni teden, sem zletel že 15 metrov daleč."

Imamo v zalogi

Mohorjeve Knjige

ZA LETO 1916.

Izšlo je šestero knjig in sicer:

1. Koledar za leto 1916.
2. Mesija, 2. zvezek.
3. Zgodovina c. in kr. pešpolka št. 17.
4. Zgodovina slovenskega naroda, 5. zvezek.
5. Slovenske večernice, 69. zvezek.
6. Trojka, povest, namesto molitvenika.

En iztis knjig po pošti stane $1.50, za naročnike v Pittsburghu, Clevelandu in Chicagi pa samo $1.30 ker v teh mestih imam zalogo. Sprejemam tudi udnino za prihodnje leto, ki znaša samo en dolar.

Alois Skulj

P. O. Box 1402, N. Y. City. 100t14

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

Jadranska Banka

Popolnoma vplačana glavnica 8,000,000 kron. Prihranki 780,000 kron.

Glavni urad: TRST.

Podružnice na DUNAJU, DUBROVNIKU, KOTORU, LJUBLJANI, METKOVIČU, OPATIJI, ŠIBENIKU, SPLJETU in ZADRU.

Priporoča se za vse bančne posle.

Sprejema denarne vloge in jih obrestuje, kupuje in prodaje vrednostne papirje in daje informacije vseh vrst.

Prevzemlje menjice, dokumente in tirjatve za Avstro-Ogrsko, Bosno in Hercegovino, Albanijo, Črno goro, Grško, Rumunijo, Srbijo, Turčijo i. t. d. — BRZOJAVNI NASLOV: JADRANSKA.

Buchanan-Daley Co.

Desplaines and Allen Sts. JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog

Največja zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 597

Square Deal Vsakemu

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving.

Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 418

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen l. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvaške vozove in kočije.

Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevu.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. **Sedež: JOLIET, ILL.** Vstanovljena 29. novembra 1914 Inkor. v drž. Ill., 14. maja 1915

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, ENEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.
Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

1. Stephen Kukar, Joliet, Ill. 2. Anton Trgovčič, Mount Olive, Ill.
3. Josip Težak, Joliet, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Podrejeno Društvo za Družbo sv. Družine se sme ustanoviti v katerem-koli mestu države Illinois s 8. udi obojega spola.

D. S. D. sprejema moške in ženske za ude v Društva iz vseh krajev od 16. do 55. leta. Ob pristopu plača vsak član(ica) en dolar v rezervni sklad.

IZPLAČUJE SMRTNINE $250.00 ali $500.00 dedičem umrlega člana popolno vsoto takoj po sprejemu in sicer še isti dan, ko so vse tozadevne listine v redu in sprejete v gl. uradu.

IZPLAČUJE ODŠKODNINE, katere je deležen vsak član(ica), in sicer:

Za popolno izgubo vida na enem očesu vsoto $100.00;
za popolno izgubo vida na obeh očesih vsoto $250.00;
za izgubo ene roke nad zapestjem vsoto $100.00;
za izgubo obeh rok nad zapestjem vsoto $250.00;
za izgubo ene noge nad členkom vsoto $100.00;
za izgubo obeh nog nad členki vsoto $250.00;
za izgubo najmanj štirih prstov ali cele dlani ene roke vsoto $50.00;
za izgubo najmanj štirih prstov na eni nogi ali stopala vsoto $50.00;
za zlomljeno hrbtenico vsoto $100.00, če je ud za vedno nezmožen za vsako delo.

IZPLAČUJE ZA OPERACIJE, česar je deležen vsak član(ica) in sicer se izplača vsota $50.00 za enkratno operacijo na slepiču (appendicitis) in za enkratno operacijo na kili ali vtrganjem.

Za poškodnine in operacije se ne pobira rednih mesečnih asesmentov, temveč razpiše gl. tajnik na vse člane(ice) primeren asesment kadar je treba izplačati poškodnine ali operacije za ta sklad, da se pokrijejo poškodnine in izplačila za operacije.

Vsak član(ica) je deležen vseh dobrot in pravic (po dne 1. maja 1915), ki jih daje D. S. D. takoj ko je bil pravilno sprejet v katero Podružnico in D. S. D. **Poleg tega plačujejo Društva bolniško podporo.**

Člani(ice) plačajo sledeči asesment z ozirom na starost ob pristopu in z ozirom na vsoto zavarovalnine:

Za $250.00:			Za $500.00:		
Razred.	Starost.	Asesment.	Razred.	Starost.	Asesment.
1	16—20	18c	1	16—20	35c
2	20—25	20c	2	20—25	40c
3	25—30	23c	3	25—30	45c
4	30—35	25c	4	30—35	50c
5	35—40	28c	5	35—40	55c
6	40—45	32c	6	40—45	63c
7	45—50	38c	7	45—50	75c
8	50—55	45c			

Poleg tega plača vsak član(ica) še 5c na mesec za stroške.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Šolsko leto 1915-16 se je na novomeški gimnaziji začelo 19. oktobra v prostorih frančiškanske deške šole v samostanu. Štirje razredi imajo pouk dopoldne od 8. do 12. ure, drugi štirje razredi pa popoldne od 2. do 6. ure. V prvi razred je vstopilo 45 učencev.

— Tretjega vojnega posojila je podpisalo pri hranilnici in posojilnici v Kandiji zraven njenega lastnega podpisa za 30,000 kron še do 29. okt. 14 strank v skupnem znesku 11,500 kron.

— Tretje vojno posojilo. Ljubljanska kreditna banka je subskribirala za lastni račun 1,000,000 K tretjega 5½ odstot. avstrijskega vojnega posojila. Pri Jadranski banki, podružnica Ljubljana, so tretje avstrijsko vojno posojilo podpisali med drugimi: Viljem Spitzer, Ljubljana, 20,000 K; trgovska in obrtniška zbornica, Ljubljana, 10,000 K; Ivan Končina Gorenja vas, 10,000 K; Jurij Šterk, Vinica, 5000 K; T. Mencinger, Ljubljana, 5000 K; Anton Tonejc, Ljubljana, 5000 K; A. Pogačnik, Cerknica, 3000 K; Amalija Kmetisch, Ljubljana, 1200 kron.

— Umrla je v Novem mestu 24. okt. zjutraj občeznana gospa Ana Wagner roj. Kral, po dolgotrajni bolezni, previdena s sv. zakramenti, v 76. letu svoje starosti. Ranjko so položili v grob zraven njenega soproga g. Fr. Wagnerja, bivšega c. kr. pisarniškega ravnatelja pri okrož. sodišču v Rudolfovem in c. kr. domobranskega stotnika, ki je bil več let tudi stotnik uniform. meščanske garde v Novem mestu.

— Umrla je dne 18. oktobra v Genfu po kratki bolezni preblagorodna gospa Emilija Schlesinger, mati, stara mati, prababica in tašča velečislane rodbine Goriany na Ruprčvrhu. Pokojnica je bila tudi v Novem mestu zelo znana in vsled njene ljubeznjivosti obče spoštovana.

— Odlikovanje. Za vspešno delovanje pri Rdečem Križu v Novem mestu so bili odlikovani s srebrno kolajno in sicer gospe in gospodične: Bertsche Olga, Clarici Marija, Ekl Gizela, pl. Garzarolli Ivana, Ipavitz Ljudmila, Kos Avgusta, pl. Mazanec Marija, Opitz Clara, Rogina Matilda, Slanc Ana, Šegula Leopoldina, Toporiš Ema in Žitek Jakobina; nadalje gospodje: dr. Heller Kamil, Kalčič Ludvik in o. Vavpotič Polikarp.

— Iz ruskega ujetništva se je oglasil nadporočnik gosp. Pavel Golia, in sicer pismeno z Pense, brzojavno pa iz Zarizyn-a na Volgi. Kakor smo svojčas poročali, je bil imenovani v vzhodni Galiciji dne 13. sept. t. l. od velike sovražne premoči zajet. Pri isti priložnosti sta bila med drugimi tudi vjeta kadet Rudolf Zherne, voditelj šulvereinske šole v Lazah in enoletni prostovoljec Milan Kuder iz Novega mesta.

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil z dopisnico d. 30. sept. 1915 Karol Vidic na svojo ženo, ki je dospela 25. oktobra v Novo mesto. Vojak se nahaja v Saropuli v Vjatski guberniji blizu Urala.

— Na srbskem bojišču je padel Novomeščan Janez Fischer. Bil je sin znane rodbine Fischerjeve na Bregu. Naznanil je 19. oktobra 1915 smrt starišem vojni kurat Somarold. Ta je tudi poslal denar, ki ga je pokojni imel še pri sebi in ga najbrže pred smrtjo izročil kuratu s prošnjo, naj ga pošlje starišem. Doma v Gor. Lokvici pri Metliki zapušča ženo in tri otročiče. Dne 12. oktobra je poslal ženi še razglednico iz Bosn. Broda, kjer je celo družino zadnjikrat pozdravljal pred odhodom na bojišče.

— Iz severnega bojišča 14. oktobra 1915 piše neki gospod svojemu prijatelju sledeče vrstice: "Dragi prijatelj! Nenavadno naključje! Danes zjutraj sem Ti na vojnopoštni dopisnici popravil obče vzdrževano vest, da je padel na bojišču tvoj učenec praporščak Lovro Kastelic. Naznanil sem Ti, da je živ in zdrav. Žal, da to sedaj ni več res. Komaj sem dopisnico odposlal, je bil Kastelic zadet od sovražnega šrapnela naravnost v glavo in je takoj izdihnil. Sedaj leži mrtev, zavit v šotorsko platno na pobočju solnčnega griča. Zvonovi mu ne zvone, samo naši in tudi sovražni topovi mu mogočno pojo zadnje slovo. Z griča doli v široko Rusijo, pod gričem pa se lesketa velika ukrajinska reka. Ta prijazen grič so izbrali fantje za zadnji dom svojim tovarišem, ki so padli v poslednjih dneh in za one, ki bodo še padli v prihodnjih dneh. 15 svežih grobov je tukaj, v katerih mirno spe kranjski Janezi. V raznih kotih kranjske dežele so se rodili, sedaj mirno počivajo drug poleg druzega. Največ je Gorenjcev, dva sta Dolenjca: Alojzij Vertar iz Podturna in Matija Pucelj od nekod iz ribniške doline. Sredi med njimi bo počival praporščak Kastelic, tovariš v smrti. Dva vojaka mu že kopljeta jamo; pogreb bo danes popoldne; mene ne bo zraven, ker moram s svojimi možmi nekam drugam. Tudi kar je pevcev Brandovega omizja iz Judenburga tukaj, mu ne bodo mogli zapeti v slovo pesmic: Gozdič je že zelen... Prišla bo pomlad zelena... Oblaki so rudeči... Preveč so naše pevce po celi fronti razkropili. — Kastelca smo vsi radi imeli; bil je tako tih in skromen.

— Iz Št. Jerneja. — Dne 21. oktobra je umrl Franc Bambič posestnik v Št. Jerneju št. 5, previden s sv. zakramenti, popolnoma vdan v voljo božjo, star 86 let. Pogreb je bil 23. oktobra ob obilni udeležbi sorodnikov, prijateljev, znancev ter občinstva iz vseh stanov. Pokojnik je bil skrben oče in priden in marljiv gospodar. Opravljal je tudi vestno častno službo modrega cerkvenega ključarja pod štirimi preč. gg. župniki. Ob enem je bil vedno občinski odbornik in svetovalec ter ga je srenja izvolila vsled njegovih vse stranskih zaslug svojim častnim občanom. Več let je bil tudi ud krajnega šolskega sveta. Zadnja leta se je umrli pač mogel odpovedati tem častnim službam, ker vsled oslabelih oči in visoke starosti ni zamogel več opravljati takšnih dolžnosti. Ker je bil ranjki mož vseskozi katoliškega prepričanja, je znal po tem svojem lastnem prepričanju tudi svoja otroka Janeza in Josipino lepo krščansko vzgojiti.

— Iz Adlešič 25. oktobra. — Zadnji čas smo izvedeli zopet nekaj novic o nekaterih vojakih naše župnije s severnega bojišča, o katerih naj tu sporočim. Mate Adlešič, posestnik iz Vrhovec h. št. 9., pisal je svoji ženi 22. septembra, da je bil 13. septembra od Rusov ujet in da se nahaja v ruskem ujetništvu, a kje, ni sporočil. Z njim je bil ujet tudi Miko Vardijan, posestnik iz Dolenjec h. št. 2., kakor piše dalje, a Miha Požek, mizarjev sin iz Dolenjec h. št. 27., star 23 let, samec in izučen mizar, pa je bil v vojski ubit. K vojakom je bil potrjen letos 28. maja.

Anton Peteh pa, o katerem sem sporočal že v "Dol. Novicah', da je bil težko ranjen, je umrl 25. junija v neki bolnici na Ogrskem, kakor je izvedel njegov oče pri okr. sodišču v Črnomlju, kamor je bil pozvan zaradi njega.

2. t. m. je prišel domu na dopust enega leta črnovojnik Miko Horvat, posestnik iz Dolenjec h. št. 18. Bil je ranjen 11. maja pri Kolomeji od dumdum kroglje v desno roko, v kazalec in dlan, nakar je odšel na obvezovališče na železniško postajo v Kolomeji, kjer so mu obvezali roko. Od tu se je odpeljal v neko bolnišnico na Ogrskem, kjer je ostal do 28. maja, ko se je odpeljal v bolnico na Dunaju, kjer je bil 3 mesece in 3 tedne.

18. t. m. slišal smo pri nas zopet močno streljanje s topovi z južnega bojišča. Slišali so se prav razločno posamezni streli in njih bobnenje in odmev. Sploh se sliši k nam večkrat grmenje topov, posebno če drži jug.

Letos smo imeli pri nas nekatere dni nenavadno trgatev in sicer pod — dežniki. Ker je nekaj dni skoraj neprenehoma lilo, da ni bilo mogoče trgati v lepem vremenu, morali smo v dežju in trgačice so držale nad seboj dežnike, a blizo vinograda pa so si kurile ogenj, da so si grele roke, ker je bilo tudi prav hladno in burno vreme. Letos so delali po vinogradih veliko škode posebno kosi, ki so se letos nenavadno namnožili in jih je letalo po cele jate po tretju. Nekatere trte, posebno črninske, so popolnoma obrali, da ni ostalo skoraj jagode na njih.

— Odlikovanje. Gospa Melanija Žnidaršič je bila za zasluge pri bolnišnici Rdečega križa v Ilirski Bistrici odlikovana s srebrno častno kolajno z vojno dekoracijo. — Dr. Alojzij Žnidaršič, c. kr. notar v Ilirski Bistrici, je prejel za zasluge srebrno častno svetinjo Rdečega križa.

— V ruskem ujetništvu se nahajajo sledeči kadetje in enoletni prostovoljci 17. pešpolka: Josip Baričevič, Milan Vidic, Josip Vidmar, Josip Zakrajšek in Leopold Žgur.

— Imenovan je pomorskim aspirantom s činom od 1. oktobra t. l. absolvirani srednješolec Miljutin Jelačin.

ŠTAJARSKO

— Ponesrečil se je v Celju vojak Pantelija Zarič. Prišel je z brzovlakom iz Ljubljane, pa je pozabil pravočasno izstopiti. Ko se je vlak že pomikal naprej, je skočil Zarič iz vagona, toda tako nesrečno, da je padel pod kolesa, ki so mu odtrgala glavo, levo nogo in levo roko.

— Cene živilom v Gradcu. Zadnji teden oktobra je mestna občina prodajala krompir, ki ga je sama pridelala, po 14 vinarjev kilogram; drugod ni bilo dobiti ali čisto nič, ali pa celo malo krompirja. Graški listi pišejo, da je vzrok tega pomanjkanja deloma to, da vojaška uprava kupuje po deželi krompir, deloma pa to, da prebivalstvo samo hodi iz Gradca na kmete po krompih in ga plačuje po 18—20 vinarjev kilogram. Sadnje stane 28 vinarjev kilogram, dasi je slabo; boljše kvalitete so zdatno dražje. Istotako ne pride na trg dovolj masti, zelja in moke. Pomanjkanje in draginja povsod.

— Državne podpore za svojce mobiliziranih. Štajerska namestnija naznanja: Politične oblasti so opozorile posamezne komisije za preživljanje, da ne smejo črtati vzdrževalnine takim osebam, ki so dobile delo na polju; ne smejo pa jim tudi ne vzdrževalnine znižati. Zaslužek pri delih na polju ni stalen in ga torej komisije za preživljenje ne smejo vpoštevati.

— Odlikovanje. Iz Maribora poročajo: Štabni stražmojster 5. dragonskega polka Karel Stibler je odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne kolajne.

— Iz begunskih krogov se poroča: Letina na Štajerskem je povsod dobra. Tudi živine je dosti. A draginja je velikanska. Producentje bogate, begunci z juga pa smo hudo udarieni.

— Za preskrbo prebivalstva. Zborovanje štajerskih mest in industrijskih krajev se misli, kakor poroča "Grazer Tagblatt", vršiti v doglednem času. Razpravljalo bi se o preskrbi prebivalstva z živili v prihodnji spomladi.

KOROŠKO.

— Klaja za nič. Po Koroškem so ponujale in tupatam tudi prodale neke tvrdke klajo, toda kmetovalci so kmalu spoznali, da so ogoljufani. Sedaj poljedelsko ministrstvo svari kmetovalce in živinorejce, naj ne kupujejo klaje, ki je ponujajo gotove firme, češ, da so to riževi otrobi. Ti riževi otrobi so zmleti iz riževih lupinj in niso za nič.— Goljufija cvete.

— Padel je na severnem bojišču praporščak Josip Kovač iz Koroške, ki je lanskega leta maturiral na višji realki v Gorici.

— Ob koroški fronti. Iz Celovca se poroča: Italijansko-koroško bojišče je zadnji čas stopilo precej v ozadje in se tudi javnost zanj manj zanima. Preveč je že vajena vsakdanjega poročila, da Italijani napadajo, pa brezuspešno. Na nobenem bojišču sovražniki dosedaj niso pokazali tako malo uspehov, kakor naši bivši zavezniki na južnozapadnem bojišču. Tudi prebivalstvo se čuti ob meji popolnoma varno pred italijanskimi napadi. Le Trbiž še Italijani obstreljujejo, ker nimajo boljšega opravila. Italijanski napad na Mrzli vrh je bil z našo artiljerijo odbit. Uradno poročilo z dne 12. oktobra pa sploh ne poroča o kakem boju, ampak naslika položaj z dvema besedama: Nobene izpremembe.

PRIMORSKO.

— Padel je na bojišču, kakor poročajo iz Trsta, komaj 17 let stari Viktor vitez Berenetich-Tomasini.

— Umrl je v Trstu Anton Cotič, star 61 let.

— Grozovite bitke ob Soči. Z Goriškega prihajajo te dni poročila, kako se občuti bitka ob Soči še daleč za fronto. Silovitost topov, pokanje pušk, delovanje zrakoplovov, neprestano grmenje, pokanje skal, rušenje hiš, to je grozota, kakoršno more prenašati le povsem zdravo ljudstvo, tako močno, kakor je naše slovensko na Goriškem. Bilo je res evakuirancev in beguncev, ali jedro našega ljudstva je ostalo doma, vstraja na svojih domovih, v družbi z vojaštvom in se udeležuje s svojo pomočjo grozovite bitke ob naši Soči. Vse občuduje te naše slovenske ljudi, ki tik pred sovražnikom branijo svojo rodno grudo in je ne zapustijo, akoprav tuintam granata razmesari koga ali bomba odnese hiši vogel. V zgodovini velikanskih bojev ob Soči bo zabeleženo ime našega goriškega ljudstva na častnem mestu.

—Italijani pretirali Slovence. Iz Kobarida je došlo pismo, ki naznanja, da so Italijani aretirali celo družino Uršičevo in neko krčmarico izven kraja.

— Odpeljani v Benečijo. Prebivalce vasi Srpenica na Bovškem, ki so bili ostali doma, so odpeljali Italijani v beneško Slovenijo. Nahajajo se sedaj v Ažli blizu Št. Petra Slovenskega ob Nadiži. Najbrž jih odpošljejo v kratkem bolj v notranjo Italijo.

— Preselitev učiteljišča. Goriško slovensko možko učiteljišče se najbrže preseli v Trst. Vprašanje slovenskega učiteljišča v Trstu je baje le še vprašanje prostorov. Teh pa menda tudi ne bode težko dobiti.

— V Trstu je sedaj praznih 128 skladišč in 1560 stanovanj.

—Grof Berchtold, bivši minister zunanjih zadev, se mudi na goriški fronti in se pridno uči slovenskega jezika. Tako poroča "Slovenec".

HRVATSKO.

— Ulični napisi na Reki. Svoj čas je občinski svet na Reki prekrstil celo vrsto ulic in trgov ter jim dal imena italijanskih pisateljev, umetnikov in znanstvenikov. Nekaterim teh imen se je že sedaj pripisoval izzivajoč značaj. V zadnji seji občinskega sveta je bil sprejet predlog, da se v prihodnji seji razpravlja o premembi teh imen. Trgi in ulice naj dobe spet stara imenovanja. Med meščani nabirajo podpise za prošnjo za tako premembo.

— Grom topov s soške fronte se sliši tudi v zagrebški okolici. Zasliši tudi v zagrebški okolici. Zagrebški listi poročajo, da je bilo kanonado posebno razločno slišati dne 21. oktobra v Podsusedu in na vojaškem vežbališču pri Zagrebu.

— Boroevič častni občan. Armadni zapovednik general infanterije Svetozar plemeniti Boroevič je je bil dne 23. oktobra soglasno izvoljen za častnega meščana mesta Brod ob Savi.

ORGANIST.

Služba organista in mežnarja v eni osebi je razpisana. Mesečna plača $50.00 in prosta štolnina; letno okoli $800.00. Za moža, ki je zmožen voditi in igrati pri godbi je obilo postranskega zaslužka. Natančne pogoje daje slovenski župnik Rev. Anzelm Murn, 408 5th St., So. Bethlehem, Pa., kamor se naj pošlje tudi spričevalo.

POZOR!

Rojak Jos. Lozar v E. Helena, Mont. je odkril zlat rudokop, ki ima z debelo in bogato žilo. Ker potrebuje stroje za poslovanje bo razprodal 25,000 delnic po $1. Za nadaljna pojasnila pišite na lastnika, Jos. Lozar, E. Helena, Mont., ali na American Smelting and Refining Co., E. Helena, Mont. — Ad.

Manjše zlo.

"Slišiš, dragi prijatelj, zakaj pa vedno nagovarjaš ženo, naj poje?"
"Ker potem vsaj govoriti ne more."

DENAR SE VLAGA NAJBOLJE IN NAJSIGURNEJE V

Prvo Hrvatsko Stedionico

U ZAGREBU, CROATIA, EUROPE,

in nje podružnice v: Belavaru, Brodu na S. Crkvenici, Delnicama, Djakovu, Kraljevici, Novem Vinodolu, Osijeku, Požegi, Rieki, Sisku, Varaždinu, Veliki Gorici, Virovitici, Zemunu i Senju.

Delniška glavnica in pričuve K 16,250,000.

Nasvete in navodila pošljemo zastonj.

Ako hočete streho popraviti po za mal denar oglasite se pri

HOLPUCH ROOFING CO.

COMPOSITION FELT and GRAVEL ROOFERS

Asphalt Roofing Over Shingles.
Bell Telephone, Joliet 4213
Office, Room 3, Forgo Building.
Corner Ottawa and VanBuren Streets
JOLIET, ILLINOIS.

Dr. Richter's Pain Expeller

zoper revmatizem in trganje bolečine in otrpnelost členkov in mišic.

Pravo zdravilo je v zavoju, kakoršnega vidite na sliki.

Zavrnite vsak zavoj, ki ni zapečaten s Anchor Trade Mark.

25c in 50c vseh lekarnah ali pa pišite ponj naravnost na

F. Ad. Richter & Co. 74-80 Washington Street New York.

$6.65 ZA ELGIN ALI WALTHAM URO $6.65.

Vsakdo zna, da so najboljše ure v Ameriki z Elgin in Waltham kolesovjem, in da se prodajajo navadno drugod po $25 in več, a naša posebna ponudba Vam daje zdaj priliko, da si kupite uro po ceni tovarne za SAMO $6.65. Torej, če hočete našo $25.00, 14 K Gold Filled 20 years guaranteed Elgin ali Waltham uro za $6.65 izrežite ta oglas in ga nam pošljite s 25c znamkami ali kvodrom, pa Vam jo pošljemo takoj na ogled. Ko se Vam ura prinese na dom in če boste zadovoljni boste plačali ostalih $6.40 in pa kakšnih 25c za pošiljanje. Ako ne boste zadovoljni z uro Vam vrnemo poslanih 25c. Torej, če kupite uro od nas, ne zgubite ničesar. Z vsako uro damo napisano garancijo za 20 let, in če se med tem časom potere, jo popravimo ali zamenjamo ZASTONJ. Predno kupite uro od nas, pojdite v prodajalno in vprašajte za ceno Elgin ali Waltham 14K Gold Filled 20 year guaranteed ure. In prepričani boste, da le mi prodajamo te drage ure tako ceno. Ne odlašajte temveč takoj naročite, če hočete, da jo dobite za Božič. Omenite, če hočete moško ali žensko in Elgin ali Waltham uro. Vsa naročila s Kanade se morajo vnaprej plačati.

Fifth Avenue Watch Company, 219 Fifth Avenue, Dept. 52, New York, N. Y.

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, in sicer v 20. do 25. dneh

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za $14.95

VSE NASE POSLOVANJE JE JAMČENO.

Pisma in pošiljatve naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

JOLIET, ILL.

V SLUŽBI KALIFA

Zgodovinski roman iz časov hrvatske telesne straže v Španiji. **Hrvatski spisal Dr. Velimir Deželič. Poslovenil Starogorski.**

(Dalje.)

— Da, boje se me! Ali tudi to moraš vedeti, da oni, katerih se ljudstvo boji, niso varni svojega življenja.

— Ti se menda ne bojiš?

— Ali izgleda tako človek, ki se boji? — reče Wadha ponosno in dvigne glavo še višje. — Za sebe se v resnici ne bojim.

— Za koga pa?

— Za tebe.

Strezinja ga začudeno pogleda.

— Ti se šališ, mogočni hadžib. Zakaj se bojiš za me? Tukaj sem tujec. Nikdo me ne pozna. Nikdo mi ni storil kaj žalega, nikomur nisem storil kaj žalega jaz.

— Morda se varaš.

— Kako te naj razumem?

— Lahko. Ti si Hrvat, torej rojak hrvatske telesne straže. Dovolj za one, ki sovražijo telesno stražo, da sovražijo tudi tebe. Ti si moj varovanec, in to je dovolj za one, kateri sovražijo mene, in kateri se trudijo zaman, da bi mi storili kaj žalega. Veš, da besna in divja druhal, ki ne doseže gospodarja hiše, razbija okna in njegove dvorjane pobija.

— Mogoče je res — odvrne Strezinja — vendar ti rečem, da vsakdo, ki me napade, naleti na trd oreh. Ti si Hrvat in veš, da Hrvati niso bojazljivci.

— To je tudi vzrok, da sem te klical. Uprav takega človeka, kakor si ti, potrebujem. Izbral sem te, da mi opraviš važen posel in če ti uspeje, veruj mi, ne bo ti žal. Ima msicer dovolj ljudi v svoji telesni straži, ki bi lahko opravili ta posel, ki sem ga namenil za te, ali svoje ljudi zelo potrebujem. Vrh tega si tujec in te nikdo ne pozna, a moji ljudje so preveč znani. Vpraša se sedaj samo še, ali se hočeš spustiti v tako pustolovščino.

— Pustolovščino nazivlješ delo, ki mi ga nameravaš poveriti. Dobro. Jaz se pustolovja ne bojim. Ako mi pri tem nič takega, s čemer bi se omadeževal, izpolnim tvojo voljo. In veruj mi, da bom napel vse moči, da opravim svojo misijo dobro in srečno. Dosedaj še nisem mogel dokazati svoje sposobnosti, ali naj te to ne moti.

— Dobro oko imam in sem opazil — reče Wadha, ostro gledaje Strezinjo — da si vrl mož. Sicer si pa pokazal že s tem, ko si se odločil na tako daljno potovanje ter prišel sem k nam, da tvoj pogum ni samo na jeziku, nego tudi v srcu. Naposled je ta tvoja prva misija objednem tudi glavni poskus, če si sposoben za kaj. Izvršiš jo srečno, vzraste tvoje ime v mojih očeh, ako je ne izvršiš povoljno, meni ne bo v nesrečo. Akoravno je tvoja misija važna, vendar ne bo vse izgubljeno, če ti spodleti. Večja nesreča je za tebe, zakaj ti nosiš glavo v torbi.

— Dovoli, plemeniti hadžib, da se za svojo glavo pobrigam sam. Povej mi samo, kaj naj storim.

— Čuj torej. Ali poprej ti moram razjasniti nekatere stvari. Ti morda niti ne veš, da razun hrvatske telesne straže v Kordovi še obstoji druga telesna straža, katero nazivljejo afriška telesna straža. To je strašna vojska. Da se Afrikanci in Hrvati ne ljubijo, to boš takoj razumel, ako ti povem, da obe vojski tekmujeta. Ali to ni ono, o čemer treba, da govorim. Povedal sem ti samo, da boš vedel.

Ti Afričani so dobili namreč ukaz, da se imajo odstraniti iz Kordove, ker je to želja kalifa Al Mahadi Bilaha.

— In tvoja — doda Strezinja.

— In moja. Dobro si pogodil. Dokler so Afričani tu, me vedno motijo v mojih osnovah. Naša volja je — Wadha je naglgasil "naša" — naša volja je, da se to vojaštvo oddalji od Kordove.

— In tvoja volja bo brez dvoma izvršena.

— O tem sem uverjen. Vendar so tu zapreke.

— Kake?

— Ali misliš, da bodo vodje afrikanskih čet zadovoljni z našim ukazom?

— Gotovo ne.

— Mi smo to takoj vedeli, da se Afričani ne bodo dali z lahkoto izgnati iz mesta, v katerem so imeli tako moč. Vendar se nismo nadejali, da bi se uprli z orožjem naši volji. Ali danes imamo že vesti o tem. Tajni vohuni so mi javili, da imajo tajne sestanke. Neki njihov vodja, Hešam ben Soliman je rekel, da bo on sam na čelu ogorčenih Fenetov in Berberov obkolil Alkazar. Tudi svetlega kalifa in mene nameravajo vjeti, in kaj potem z nama store, to so že določili. Usurpatorja, kakor nazivljejo našega kalifa, usmrtijo na mestu, a za me, svojemu staremu prijatelju, so določili večje zabave. Ali pustimo to, mislim, da pečejo zajca, ki je še na polju.

Strezinja se nasmeje.

— Ne ugovarjal bi temu primeru, ako bi bil res zajec. Bolje pa je, da rečeš, oni kupčujejo z glavo leva, ki stopa ponosno in svobodno.

— Vidim, da umeš laskati — pokima Wadha. — V ostalem pa nikdo ne ve svoje usode. Kdo ve, ali mi ni Alah določil smrt od berberskih rok. Ali tega ravno jaz ne vem, zato mi je dolžnost, da se branim. Afriški vojaki so srčni in hrabri ter številni. Trebalo bo ljute borbe, ako hočemo, da jih zmagamo. To so pravi divji vragovi, ki rušijo in lomijo vse, kar jim pride pod roke. Naši Hrvati so sicer tudi izborni in hrabri, vendar bodo s težka zmagovali. In s temi besedami prihajam na reč, ki se tiče tebe.

— Že se mi dozdeva, kaka naloga me čaka. Ti želiš, da odnesem pismo kakemu tvojemu zavezniku in da ga obvestim, kaj Kordovi, kalifu in tebi preti — reče Strezinja zamišljeno.

— Glej, kako izvrstno ugibaš. Tako je! In ker veš, kar želim od tebe, povej, ali si zadovoljen?

— Kako moreš dvomiti?

— Opozarjam te, da se s tem izpostavljaš mnogi nevarnostim. Ako te Afričani vjamejo, potem te čaka smrt.

— Junak se nikoli ne boji smrti. In če me boli misel, da umrem daleč od svoje mile domovine, sem vendar pripravljen raje stokrat umreti, kakor pa da bi izgubil junaško in pošteno ime.

Na te besede odide Wadha el Ameri za trenutek in Strezinja ostane sam.

Poziv hadžibov ga ni preplašil, zakaj on je ljubil vse, s čimer je mogel pokazati junaško in hrabro srce. Vendar je v srcu moral priznati, da mu ta poziv ni bil ravno prijeten. Prva misel mu je bila Fatima. Ali je ne bo nikdar več videl? Krasna deva, ali se je v resnici vse zarotilo proti moji ljubezni? Od onega časa, ko jo je videl vprvič, pa do sedaj, vedno se je nekaj postavljalo na pot njegovi ljubezni. Modrijan, od katerega se je hotel učiti znanja, zahteva, da se odreče ljubezni! Wadha el Ameri ga pošilja daleč od nje. To so samo zli znaki. Ljubezen do znanja je bila v njem velika, ali mar Fatima ni lepša od učenosti? Ljubezen do hrabrosti in junaških del mu je bila prirojena, ali ga mar Fatima ovira, da jih ne izvrši. O, ne! Ona se bo radovala, ko bo slišala o njegovih junaštvih.

V tem se je Wadha el Ameri vrnil iz svoje sobe. V roki je držal drobno pisemce.

— Evo, to je pismo, katero ponesi poveljniku andalužkih čet. Kje se nahaja sedaj, ne vem. Prepuščam tvojemu umu in tvoji domišljiji, da ga hitro najdeš. Čas beži in ne obotavljaj se. Kolikor mi je znano, mislijo Afrikanci obkoliti Alkazar v soboto. Danes je torek, torej imaš časa štiri dni.

Malo časa je sicer to, ali dovolj, da bo vse izvršeno. Vsekakor je treba, da se žuriš. Najbolje je, ako takoj greš.

Wadha preneha, videč, da mu želi Strezinja nekaj povedati.

— Oprosti, svetli hadžib, da ti segam v besedo. Vendar bi te rad nekaj vprašal.

— Vprašaj!

— Imam še nekaj opraviti in te prosim, da mi dovoliš ostati še kaki dve ali tri ure, ako je mogoče.

— Hm, mladec, komaj si prišel v Kordovo — namrši Wadha el Ameri obrvi — a že imaš stvari, da te zadržujejo dve do tri ure. Pravi junak mora biti pripravljen, da ostavi vse in takoj gre tja, kamor ga kličejo.

— Prav praviš. Tudi jaz sem pripravljen. Ako misliš, da je nujno, grem takoj. Ono vprašanje ni bilo izrečeno zato, da bi kazal svojo nepripravljenost, pač pa zato, ako bi slučajno moje odpotovanje ne bilo tako nujno.

Wadha se pomiri in potrka mladca po rami.

— Dobro tedaj. Ostani in opravi, kar misliš, da moraš. Vedi pa, da nam vsako zavlačenje lahko prinese nesrečo.

— Vem in veruj mi, da sem ti hvaležen, ker si me izbral za izvršitelja tega posla. Upam, da mi bo mogoče pokazati svojo ljubav in spoštovanje napram tebi in ti tako vsaj z malo uslugo povrniti tvojo naklonjenost in ljubezen.

Wadha el Ameri mu poda roko in ga poljubi na čelo.

Bilo je nekaj očetovskega v pogledu, s katerim je gledal mladega Hrvata.

— Bog te čuvaj, dobri mladec in vodi te po stezi slave in moči. Naj ti da Bog, da boš srečnejši od mene.

Ko je Strezinja zapustil hadžiba, je bila prva njegova misel, da najde Fatimo. Njo mora videti prej, nego odide iz Kordove. Mora ji povedati, da odhaja in da je ne pozabi nikdar. Lahko bi se zgodilo, da ga dolgo ne bo nazaj. In kaj potem? Ali bi mu je ne mogel ugrabiti kdo drugi?

Te in podobne misli so mu rojile po glavi. Ali kako priti do nje?

Vedel je, da v arabski Španiji ni tako lahko govoriti z ženskami. Da pove njenemu gospodarju? To bi bilo bedasto. Naj ji piše? Ali kdo bo nesel pismo? Ali bi ga ne mogel vjeti njen gospodar in ga morda zato mučiti? Ali naj s silo udere v hišo?

Ta misel se mu je zdela drzna, vendar je bila edina mogoča. Pot ga je vodila ob mostu, na katerem je stražil gospodar Fatime. In v resnici je bil na svojem mestu. Strezinja ga je povsem dobro videl in spoznal.

Njega ni doma, torej se nima ničesar bati. To je bilo ugodno. Vendar še to ni nič. Saj so v njegovi hiši sluge, ki čuvajo njegovo blago. V resnici, ta stražnik na mostu je izgledal zelo siromašno, ali Strezinja je videl na lastne oči, da je v njegovi hiši vsega v izobilju.

Prišlo mu je sedaj tudi na um, da je to nekako čudno in tajinstveno, da ima človek, ki je na mostu, preprost stražnik in vojak, bogato hišo. Kako to, da ta bogataš opravlja to službo? Ali je takov skopuh? Ne, to ni. Tu se skriva nekaj tajnega. Ali kaj? Sedaj ni bilo časa, da bi razmišljal o tem. Ali ko se vrne nazaj v Kordovo, se spomni na to in potrudil se bo, da odkrije skrivnosten obraz tega človeka, ki čuva njegov biser, zlato njegovo Fatimo.

Fatimo, da, to mora videti. Z brzimi koraki je korakal ob Quadalquiviru do hiše, ki jo je videl že od daleč, in ki je krila njegovo oboževano bitje.

Za trenutek je pozabil na Wadho el Amerija in na svojo misijo. Vse njegove misli so uhajale k nji — lepi Fatimi.

X.

Strezinja je udaril s kladivom po vratih. Turoben zvok se je slišal in kmalu nato se odprejo vrata. Na pragu se je prikazalo grdo, razorano in rmeno licenekake gubaste starke.

— Kaj želiš? — ga vpraša gledaje od nog do glave.

— Iščem gospodarja.

— Ni ga doma — odvrne starka in hoče zapreti vrata.

Ali Strezinja se je tega nadejal, zato je djal desno nogo pred vrata.

— Oprosti draga vratarica, ali jaz se imam mnogo važnih reči pogovoriti z njim in te prosim, da me obvestiš, ko se vrne. To govoreč se približa njegova roka njeni in starka začuti v roki nekaj, kar je dobro poznala. Bil je to pravi pravčati arabski zlat novec. Strezinja je dobro vedel, da ni na svetu zida, katerega bi ne preskočila z zlatom obložena kamela. In v resnici, obraz starke se je takoj spremenil in vzkliknila je veselo:

— Pripravljena sem odgovoriti na vse.

— Morda ti je znano, da sem bil gost tvojega gospodarja.

— Ti si torej oni Hrvat iz daljnih krajev, o katerem mi je pravila naša lepa Fatima. O ti srečni človek...

Strezinji šine vsa kri v lice.

On je seve hotel tako od daleč povprašati po lepi Fatimi, a evo, njeno ime je bilo izgovorjeno prej, nego je on mogel pomisliti.

In ker se mu je zdel ta trenutek primeren, reče:

— Kaj praviš, lepa Fatima je govorila o meni.

Starka, videč, kako mu je šinila kri v lica, se nasmehne in reče:

— Povedala bi ti še mnogo več, a ne smem.

V njenem glasu je bilo nekaj žalostnega, a Strezinja pomisli, da ji je treba še nekoliko pozlatiti jezik. Spustil je v njeno roko še en zlat novec. Starka ga krčevito prime in gledaje plašno na vse strani, reče:

— Pojdi z mano!

Vrata se zapro in starka ga odvede po ozkem hodniku v nekako polumračno sobico.

Ko sta bila v sobi, reče:

— Povej mi, kaj želiš vedeti od mene. Jaz sem uboga starka, a tako glupa nisem, da bi ne vedela, sodeč po tvojih darovih, da želiš od mene večje usluge, nego te besede, ki sem ti jih povedala. Govori tedaj!

Strezinja se je nekako obotavljal. Ali naj zaupa tej starki, ki jo je videl danes prvikrat? Čas je hitel...

— Dobra starka — reče naposled in jo prime za roko. — Uganila si. Jaz želim od tebe večje usluge, in ako mi jo storiš, dobiš še več, mnogo več, nego si moreš misliti.

Starki so se pohlepno zaiskrile oči.

— Govori, gospod!

— Malo prej si mi govorila o Fatimi?

— In ti bi rad?—reče plaho starka...

— Jaz jo ljubim, ljubim bolj nego svoje oko. In sedaj veš vse.

Starka zmaje z glavo.

— Hm. Ti bi jo rad videl?

— Govoril bi rad z njo.

Starka potegne roko preko čela, zmaje z glavo in reče:

— To ni mogoče. — Nato pa doda: — Kedaj pa hočeš?

— Takoj sedaj, takoj...

— Ali si znorel? Sedaj pri belem dnevu? Sedaj, ko se lahko vsak hip vrne gospodar?

— Ne boj se tega! Še malo prej sem videl, kako straži na velikem mostu.

— To ni nič novega. Vem, da straži. Ali lahko ga vsak čas zamenjajo. Straže se menjavajo. Ako hočeš sestanek s Fatimo, se lahko zgodi v dveh, treh dneh. Tudi njo moram pripraviti...

Strezinja je prebledel. Starka ga prime za rame in reče:

— Ubogi mladec. Žal mi je, a ne morem pomoči.

Strezinja pa vpraša:

— Koliko zahtevaš? Zahtevaj od mene, kaj ti drago, ali Fatima mora postati moja. Moji trenutki so kratki. Za eno uro, najpozneje dve moram z važno nalogo iz Kordove. Kdo ve, kaj se med tem zgodi z menoj? Grem v pogubo, a želim, da še prej vidim njo, ki je solnce mojih dni...

Starka, ko je slišala, kako jo nagradi, postane mehkejša.

— Ali misliš, da bo Fatima hotela priti sem tako naglo, naenkrat. Saj ji še nisi odkril svoje ljubezni.

— Pride, zakaj ona me pozna.

— Dobro, dobro. Povem ji, da si tukaj, da ni gospodarja doma in da ji imaš povedati važne reči, ki se tičejo njene matere, od katere so jo s silo ugrabili. Morda bo potem šla...

— Poskusi.

Starka je odšla iz sobe.

Strezinji je utripalo srce v prsih. Sedel je na stol in podprl glavo.

— Ali bo prišla?

Ali je mogoče, da mu je tako blizu ono, kar se mu je zdelo prej še nemogoče. Videl bo njen angelski stas, njene žive, prekrasne oči in slišal njen mili, zvonki glas.

Vstal je s stola. Akoravno je minilo malo časa, odkar je odšla starka iz sobe, se je njemu vendarle zdela cela večnost.

Pogled je uprl v vrata. Ali pride ona, ki mu je ukradla srce? Srce mu je plamtelo od vznemirjenja.

Naenkrat se odpro vrata in na pragu je stala — ona.

Ko jo je Strezinja opazil, je bil kakor zamaknjen. Njegove oči so jo gledale nepremično.

A njene krasne oči so se strnile z njegovimi in ni trenila z njimi. Tako sta stala dolgo brez besed, samo oči so govorile. In njuni pogledi so se spajali v neko tajinstveno mistično morje ljubezni.

— Bdim ali sanjam?

In razširil je roke, ter jo burno privil na svoje srce. Njegove ustne so se približale njenim. Na njegove prsi se je naslonila njena glavica. Njene žametne ustnice so drhtele in lice je rdelo v blaženem nasmešku. Oči njene so pa bile nalahno zaprte z gostimi svilenimi trepalnicami. Njemu pa so privrele na dan besede, polne ljubavi in hrepenenja.

(Dalje prih.)

PRIPOROČAMO

rojakom v Pittsburghu in okolici našega novega zastopnika g.

ANT. SNELLER,

ki je pooblaščen za prejemati naročnino in izdajati tozadevne pobotnice.

Uprav. "A. S."

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE) "A. S."

Denver, Colo.: George Pavlakovich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Bradley, Ill.: Math. Stefanich.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
La Salle, Ill.: Anton Kastello in Jakob Juvancic.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Springfield, Ill.: John Peternel.
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
Indianapolis, Ind.: St. Bajt.
Kansas City, Kans.: Peter Majerle.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Gilbert, Minn.: Frank Ulchar.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
Soudan, Minn.: John Loushin.
St. Louis, Mo.: John Mihelcich.
Great Falls, Mont.: Mat. Urich.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Gowanda, N. Y.: Frank Zore.
Bridgeport, O.: Jos. Hochevar.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan.
Newburg (Cleveland): John Lekan.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Lorain, O.: Jos. Perušek.
Youngstown, O.: John Jerman.
Allegheny, Pa.: John Mravintz.
Delmont, Pa.: Jos. Pavlich.
Houston, Pa.: John Pelhan,
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich.
Steelton, Pa.: A. M. Petric.
Milwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
West Allis, Wis.: Anton Skerjanc.
Willard, Wis.: Frank Perovšek,
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich.
Valley, Wash.: Miss Marie Torkar.
Rock Springs, Wyo: Leop. Poljanec.
Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglasi kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Spoštovanjem,

Uprav. "A. S."

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in preka jene klobase in najokusnejše meso Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za	$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	$6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

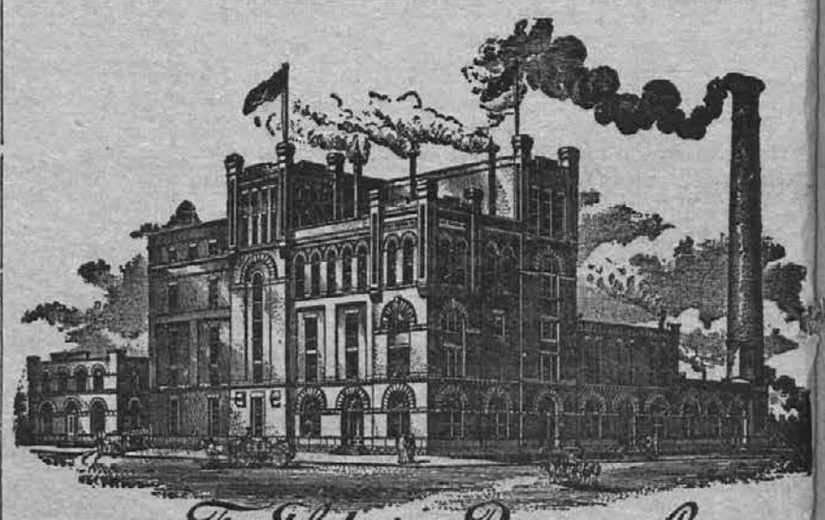

Fred Lehring Brewing Co.

JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS.

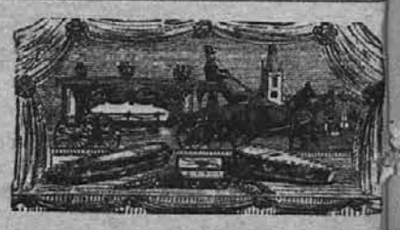

W. H. KEEGAN

POGREBNIK.

Slovenci v La Salle in okolici: Kadar potrebujete pogrebnika se obrnite na to tvrdko in prepričani bodite, da boste najbolje postreženi, ker ta zavod je najboljši ter mnogo cenejši ko drugi.

V slučaju potrebe rešilnega voza (ambulance) pokličite nas po telefonu, ker smo vedno pripravljeni — po dnevi in ponoči.

Vse delo jamčeno.

POSTREŽBA TOČNA VSAK ČAS

W. H. KEEGAN,

Telefona št. 100 — vsak čas.

Cor. 2nd and Joliet St., La Salle, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras

Chi. Phone 376. N. W. 97

120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

N. W. telefon 556

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405, S. Bluff St., Joliet, Ill.